

УДК 378.147

Наталія Олександрівна ПРИБИТКОВА,

науковий співробітник науково-дослідної лабораторії
з проблем протидії злочинності
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7944-5712>;

Ганна Михайлівна ШОРОХОВА,

науковий співробітник науково-дослідної лабораторії
з проблем протидії злочинності
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3639-7025>

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД У СФЕРІ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Обраний Україною шлях набуття членства у Євросоюзі вимагає зближення та інтеграцію національної економічної системи до систем країн ЄС. Це ставить Україну перед вибором запровадження тієї моделі розвитку, яка прийнята ЄС за базову, тобто моделі інноваційного розвитку.

Сучасна нормативно-правова база (закони, укази Президента, підзаконні акти у формі постанов Уряду, наказів центральних органів виконавчої влади тощо) стосовно науково-технічної та інноваційної діяльності налічує близько 200 документів.

Зокрема, національне інноваційне законодавство включає норми Конституції України, Господарського кодексу, законів України «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку інноваційної діяльності в Україні», «Про інвестиційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та інших нормативно-правових актів, які визначають правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлюють форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямовані на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом.

Крім згаданих законодавчих актів, слід окремо відмітити прийнятту Верховною Радою України 13 липня 1999 року *Концепцію науково-технічного та інноваційного розвитку України*. Концепція містить основні цілі, пріоритетні напрями та принципи державної науково-технічної політики, механізми прискореного інноваційного розвитку, орієнтири структурного формування науково-технологічного потенціалу та його ресурсного забезпечення. Вона визначає засади взаємовідносин між державою та суб'єктами наукової та науково-технічної діяльності, які ґрунтуються на необхідності пріоритетної державної підтримки науки, технологій та інновацій як джерела економічного зростання, складника національної культури, освіти та сфери реалізації інтелектуального потенціалу громадян [1].

У результаті аналізу основних положень закону України «Про інноваційну діяльність» можна дійти висновку, що законодавець під інноваціями розуміє новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [2]. Інновації можуть мати вигляд не тільки нового кінцевого продукту або ідей, а також і принципово нових методів роботи, нового підходу до управлінського процесу та підвищення кваліфікації працівників.

Відмітимо, що сучасний процес глобалізації, невпинний розвиток сучасних інноваційних та інформаційних технологій, потреби суспільства в мобільності обумовлюють пошук новітніх технологій навчання та модернізації освітніх систем. В модернізації освіти найсуттєвішу роль займає дистанційне навчання. Отже дистанційна форма навчання в навчальних закладах МВС України на сьогоднішній день є інноваційною формою навчання та набуває стрімкого розвитку.

Так відповідно до Положення про дистанційне навчання, затвердженим наказом Міністерства освіти та науки від 25.14.2013 № 466, **під дистанційним навчанням розуміється** індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [3]. А це свідчить про те, що дистанційне навчання – це не тільки Інтернет, програмне забезпечення та комп'ютерна техніка, але й застосування у навчальному процесі педагогічних технологій, методів, прийомів та способів організації і проведення навчального процесу. Такі технології в своїй сукупності і мають назву «технології дистанційного навчання» [4, с. 158].

Дистанційне навчання поліцейських – це надання їм освітніх послуг шляхом застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій як для підготовки майбутніх правоохоронців, так і підвищення кваліфікації діючих працівників поліції, без відриву від виконання службових обов'язків за місцем служби.

Звичайно, як і будь яка інноваційна форма діяльності дистанційне навчання має певні недоліки до яких відносять: відсутність чіткого механізму ідентифікації слухачів; «теоретизація» навчання, зведення навчального процесу до механістичним прийомів і методів»; необхідність суттєвого фінансування на початковому етапі впровадження та ін.

Незважаючи на це, перевагами дистанційного навчання слід визначити:

- актуальність – можливість упровадження новітніх педагогічних, психологічних, методичних розробок;
- зручність – можливість навчання у зручний час, у певному місці, здобуття освіти без відриву від основної роботи, відсутність обмежень у часі для засвоєння матеріалу;
- економічна ефективність – метод навчання дешевший, ніж традиційні, завдяки ефективному використанню навчальних приміщень, полегшеному коригуванню електронних навчальних матеріалів та мультимедіа до них;
- можливість одночасного використання великого обсягу навчальної інформації будь-якою кількістю студентів (слухачів);
- інтерактивність – активне спілкування між студентами (слухачами) групи і викладачем, що значно посилює мотивацію до навчання, поліпшує засвоєння матеріалу;
- більше можливості контролю якості навчання, які передбачають проведення дискусій, чатів, використання самоконтролю, відсутність психологічних бар'єрів;
- відсутність географічних кордонів для здобуття освіти. Різні курси можна вивчати в різних навчальних закладах світу.

З огляду на це можна стверджувати, що створення дистанційної освіти – це найбільш доступний та ефективний шлях у процесі підготовки кваліфікованих кадрів для підрозділів Національної поліції. А саме дистанційне навчання допоможе у вирішенні проблеми підготовки якісного кадрового потенціалу. Одним із важливих критеріїв та показників ефективності роботи є постійна необхідність у підвищенні кваліфікації працівників Національної поліції, обумовлену постійним розвитком інформаційних технологій, а також збільшенням кількості продуктів науково-технічного прогресу. Отже, саме застосування інноваційних технологій в навчальних закладах МВС України дають широкі перспективи та можливості готувати фахівців нового покоління, здатних до гнучкої адаптації в динамічно змінюваному світі, нешаблонного, нестандартного мислення у виконанні різноманітних професійних завдань, здатних самовдосконалюватися, здобувати та засвоювати інформацію, уміло її використовувати.

Інноваційна складова дистанційного навчання полягає у застосуванні в цій формі навчання найбільш конкурентоспроможних освітніх розробок, сучасного технічного обладнання, впровадження найбільш ефективних інформаційно-комунікаційних технологій (віртуальна реальність, доповнена реальність, 3Dмоделювання тощо). Такий стан речей дає змогу говорити про вплив дистанційного навчання та його підвидів, зокрема, електронного навчання, на розвиток сфери високих технологій та позитивний вплив на економіку держави і процес підготовки сучасних фахівців з високим рівнем професійної майстерності.

Список бібліографічних посилань

1. Про Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України : закон України від 13.07.1999 № 916-XIV // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/916-14> (дата звернення 02.11.2017).

2. Про інноваційну діяльність : закон України від 04.07.2002 № 40-IV // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення 03.11.2017).

3. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : наказ М-ва освіти та науки України від 25.04.2013 № 466 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13> (дата звернення 03.11.2017).

4. Бугайчук К. Л. Застосування технологій дистанційного навчання в післядипломній освіті працівників Національної поліції // Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. матеріалів II міжнар. наук.-практ. конф. Харків : ХНУВС, 2017. С. 157–161.

Одержано 06.11.2017
